

příjemný čtenářský zážitek, který jen podtrhuje pečlivě odvedená redakční práce (např. mohu jen rád konstatovat, že kniha je prostá jakýchkoli zásadních jazykových prohřešků).

Jan Kilián

**Radovan LOVČÍ, Unitářství a Charlotta Garrigue Masaryková.
Vliv manželů Masarykových na genezi československé Unitarie,
Obec unitářů v Plzni (OUP) – Unitaria, Plzeň – Praha 2019, 72 s.
ISBN 978-80-86105-79-6.**

Název této útlé, ale obsahově bohaté knížky odkazuje na dlouhodobý autorův zájem o dějiny unitářského hnutí u nás, jeho počátky koncem 19.století i další vývoj v minulém století. Toto badatelské zaměření již dříve propojoval se zájmem o rodinu TGM. I v této nové publikaci pojednává o vztahu Charlotty a Tomáše G. Masarykových k unitářství a o jejich přímém i nepřímém vlivu na kontakty budoucího zakladatele československé Unitarie Norberta Fabiána Čapka s americkými unitáři i na následný zrod Společnosti Svobodného bratrství v roce 1923, která byla toho roku registrována a uznána v Československu jako samostatná náboženská společnost.

Práce Radovana Lovčího je nabitá jmény a informacemi až na hranici (ne)rozumitelnosti. Vzhledem k názvu nebylo přece jen natolik nutné popisovat peripetie amerického unitářství, čtenář by spíše ocenil vlastní životní příběh Charlotty Garrigue a poznal podrobněji její filozofické a náboženské názory. Patrně to není snadné s ohledem na jistou názorovou nevyhraněnost i náboženskou rozkolisanost obou protagonistů. Autor nechtěně (?) vystihl v podstatě duchovní vývoj v rodině Masaryků, a to nejen Charlotty, ale i Tomáše a jejich dětí. Co je totiž možné považovat za chvályhodné neustálé hledání „vyšší pravdy“, masarykovského „ježíšství“ (a to s akcentem na náboženskou toleranci), se kritičtějšímu pozorovateli může jevit tápání, ba až nechť k jakémukoliv náboženskému dogmatismu.

Lovčího kniha tak napomáhá pochopit podstatu složitě a často rozporuplné cesty moderního unitářství i neméně svérázného nábožensko-filozofického hledání té „správné“ cesty manželů Masarykových. Nepochybně Masarykovi sdíleli s unitáři stejný názor na ženskou emancipaci a náboženskou snášenlivost. Nepochybně se vzájemně ovlivňovali a uznávali. Zjevné ale je, že TGM nechtěl – na rozdíl od stále „progresivnějších“ unitářů – své obecné křesťanské zakotvení překročit či opustit (?).

Jan Kumpera

